

<p>Nazwa projektu uchwała Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Infrastruktury</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marek Gróbarczyk, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Katarzyna Falińska, Starszy specjalista, Wydział Polityki Wodnej, Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwo Infrastruktury, katarzyna.falinska@mi.gov.pl, tel. 22 583 88 55</p>	<p>Data sporządzenia 20.06.2022 r.</p> <p>Źródło: inne Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: ID246</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030, dalej jako: „Program”, został przygotowany w celu umożliwienia wdrożenia Programu przeciwdziałania niedoborowi wody, dalej jako: „PPNW”, opracowanego na podstawie Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030, dalej jako: „Założenia”, przyjętych w drodze uchwały nr 92 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030” (M.P. z 2019 r. poz. 941).

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. poz. 1615) PPNW stanowi realizację działania pn. „Opracowanie Programu przeciwdziałania niedoborowi wody” wskazanego pod poz. nr 27 w katalogu działań Planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Polska, ze względu na położenie geograficzne i wynikające z niego niekorzystne warunki hydrologiczne, ma niewielkie zasoby wodne. W ostatnich latach, w konsekwencji postępującej antropopresji oraz zmian klimatu, problem deficytu wody i związanego z nim zjawiska suszy nasilił się. Polska znajduje się na przedostatnim miejscu w Europie pod względem zasobów wodnych. W Polsce na jednego mieszkańca przypada ok. 1600 m³/rok (ilość wody odpływającej z danego kraju na jednego mieszkańca na rok). W trakcie suszy wskaźnik ten spada poniżej 1000 m³/rok/osobę. Średnia wartość ww. wskaźnika w Europie jest prawie 3 razy większa i wynosi ok. 4500 m³/rok/osobę. Biorąc powyższe pod uwagę, nasz kraj należy do grupy państw zagrożonych deficytem wody.

Dotychczas nie opracowano dokumentów na poziomie krajowym kompleksowo omawiających możliwości i niezbędne kierunki działań w zakresie rozwoju retencji wodnej. Podejmowane inicjatywy i działania w zakresie retencji wodnej w większości obejmowały tylko jeden sektor lub tylko jeden rodzaj retencji wodnej. Brak spójnego dokumentu, który zapewniłby strategiczne i systemowe podejście, spowodował, że działania podejmowane przez różne podmioty nie były synergiczne. Innymi przyczynami niewystarczających efektów działań w zakresie rozwoju retencji były niewystarczające środki finansowe przeznaczone na gospodarkę wodną oraz brak ciągłości w ich pozyskiwaniu, rozproszone kompetencje w zakresie zarządzania zasobami wodnymi, jak również niska świadomość społeczna w zakresie potrzeby retencjonowania wody.

Istnieje zatem pilna potrzeba rozwiązania problemu retencji wody w Polsce, aby stawić czoła skutkom zmian klimatycznych, a także wzmocnić i utrzymywać zasoby wodne w wielkości pozwalającej na zaspokojenie potrzeb ludności oraz gospodarki w uwzględnieniu ochrony środowiska naturalnego. W tym celu opracowany został Program przeciwdziałania niedoborowi wody. Dokument opracowywany został dla obszaru całego kraju, z uwzględnieniem podziału na regiony wodne i obszary dorzeczy. Realizacja działań ujętych w PPNW pozwoli na wzmocnienie i utrzymanie zasobów wodnych kraju w wielkości pozwalającej na zaspokojenie potrzeb społeczeństwa i gospodarki, mając na uwadze stan środowiska naturalnego. Realizacja Programu przyczyni się w znacznym stopniu do zwiększenia stopnia adaptacji gospodarki wodnej do zmian klimatu.

Jednocześnie, zgodnie z art. 13 ust. 5 dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275, z późn. zm.), zwanej dalej jako:

„Ramowa Dyrektywa Wodna” lub „RDW”, plany gospodarowania wodami w dorzeczeniach mogą być uzupełnione poprzez opracowanie bardziej szczegółowych programów i planów gospodarowania dla zlewni, sektora, zagadnienia lub typu wód, celem zajęcia się poszczególnymi aspektami gospodarki wodnej. Opracowanie PPNW, stanowiącego program dedykowany zagadnieniu retencji wodnej i zasobów wodnych, stanowi wypełnienie delegacji określonej w art. 13 ust. 5 RDW.

Należy jednak podkreślić, że opracowanie programu dedykowanego zagadnieniu retencji wodnej i zasobów wodnych stanowi dobrowolne i fakultatywne działanie państwa członkowskiego UE. Obowiązek jego przygotowania nie wynika z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.), która transponowała do prawa polskiego przepisy RDW.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wobec zaistniałego problemu retencji wody w Polsce zasadnym jest wdrożenie dokumentu o charakterze programowym i zasięgu ogólnokrajowym poświęconym temu zagadnieniu.

Głównym celem Programu jest zwiększenie retencji wodnej w Polsce. Zapewnić to mają analiza i określenie kompleksowych działań zwiększających retencję wody przedstawionych w PPNW. Program uwzględnia wszystkie rodzaje retencji: sztuczną i naturalną oraz wskazuje działania ukierunkowane na jej zwiększenie.

Opracowanie PPNW będzie miało pozytywny wpływ na gospodarkę wodną, zwłaszcza w zakresie ograniczania ryzyka powodziowego i łagodzenia skutków suszy. W ten sposób zwiększy się także odporność gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatyczne.

Cel główny PPNW wspierają 3 cele szczegółowe:

- 1) wskazanie i realizacja działań z zakresu budowy zintegrowanego systemu naturalnej i sztucznej retencji wodnej;
- 2) stworzenie warunków do zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych;
- 3) wzmocnienie świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencjonowania i oszczędzania wody.

W Programie zaproponowano działania zmierzające do zwiększania retencji zbiornikowej, korytowej, na terenach leśnych, rolniczych oraz zurbanizowanych. Wskazano także działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne dotyczące wzmocnienia świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencjonowania i oszczędzania wody.

W efekcie realizacji zapisów PPNW nastąpić ma wzrost wielkości retencjonowanej wody, a także zwiększenie powierzchni i poprawa warunków dla ekosystemów wodnych i od wód zależnych, poprawa dostępności zasobów wodnych dla rolnictwa a także wzrost świadomości społecznej dotyczącej znaczenia retencjonowania i oszczędzania wody.

Przyjęcie Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030 uchwałą Rady Ministrów związane jest z międzysektorowym charakterem oraz istotnością tego dokumentu.

Nie jest możliwe osiągnięcie celów za pomocą innych środków niż przyjęcie przez Radę Ministrów uchwały, z uwagi na charakter przedmiotowego zagadnienia oraz treść art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, z późn. zm.), zgodnie z którym program rozwoju opracowany przez właściwego ministra jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Dokumenty analogiczne do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody są opracowywane w innych krajach, w szczególności w krajach o małych zasobach wodnych. Forma przyjęcia ww. dokumentów zależy od organizacji organów lub jednostek odpowiedzialnych za gospodarkę wodną w danym kraju.

Do dokumentów UE określających kierunki polityki w zakresie przeciwdziałania niedoborom wody oraz skutkom suszy należą:

1. RDW, jednymi z celów Ramowej Dyrektywy Wodnej, określonymi w art. 1 lit. b i e, jest zapewnienie zrównoważonego korzystania z wód oraz zmniejszenie skutków suszy;
2. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z 18.07.2007 r. - „Rozwiązanie problemu dotyczącego niedoboru wody i suszy w Unii Europejskiej” COM(2007)414;
3. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z 14.11.2012 r. - „Sprawozdanie z przeglądu europejskiej polityki w dziedzinie niedoboru wody i suszy” COM(2012)672);
4. Unijny dokument w sprawie polityki wodnej dotyczący środków związanych z naturalną retencją wód. Program działań grupy roboczej do spraw wspólnej strategii wdrażania ramowej dyrektywy wodnej (Technical Report – 2014 – 082);

5. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Zielona infrastruktura — zwiększanie kapitału naturalnego Europy z dnia 6.5.2013 COM(2013) 249 final;
6. Strategia adaptacji do zmian klimatu Unii Europejskiej—Komunikat KE do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów COM (2013) 21.

Na potrzeby opracowania PPNW przeanalizowano stan retencji w wybranych krajach UE, co ma wpływ na proponowane działania i realizowane programy. Dodatkowo w ramach proponowanych działań (m.in. na obszarach użytkowanych rolniczo) przeanalizowano propozycje wprowadzane w krajach UE i ocenę ich skuteczności. Pod uwagę w analizach wzięto następujące kraje: Czechy, Niemcy, Francja, Hiszpania.

W krajach UE, realizowanych jest kilka programów, które mają na celu przeciwdziałanie skutkom suszy i niedoborowi wody. W Republice Federalnej Niemiec opracowano szereg planów lub programów odpowiadających na wyzwania związane z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym, w tym skutkom suszy: Strategię na rzecz adaptacji do zmian klimatu, Plan działań wdrażających Strategię na rzecz adaptacji do zmian klimatu, narodową analizę ryzyka podatności i adaptacji do zmian klimatu sektorów gospodarki najbardziej wrażliwych lub poszczególne strategie adaptacyjne krajów związkowych. Dodatkowo, zgodnie z przeprowadzoną analizą prowadzone jest wiele działań o charakterze renaturyzacyjnym. Innym przykładem kraju, w którym problem niedoboru wody i odczuwanie skutków suszy występuje jest Hiszpania, w grudniu 2018 r. przyjęto tam Plan zarządzania skutkami suszy, który zakłada monitorowanie zjawiska oraz wczesne planowane działania.

We Francji wdrożono z kolei system nadzorowania niskiego stanu wód – RRSE (Réseau de référence pour la surveillance des étiages), źródło: „OECD Environmental Performance Reviews: France”, 2016, str. 82-83.

Z innych przykładów należy wskazać również Węgry oraz zintegrowane plany w ramach planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy opracowane w Bułgarii.

Na Węgrzech działania zapobiegające skutkom suszy i zarządzania zasobami wodnymi ujmowane są w narodowych planach wodnych. Obecnie wdrażany jest czwarty plan na lata 2015-2020, zaktualizowany w 2017 r. (National Water Strategy); źródło: „OECD Environmental Performance Reviews: Hungary”, 2018, str. 77.

W Bułgarii Plan przeciwdziałania skutkom suszy jest integralną częścią planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Problem niedoborów wody i związanego z nim zjawiska suszy jest dostrzegalny również w krajach należących do OECD. W Szkocji funkcjonuje narodowy Plan przeciwdziałania brakom wody – Scotland’s National Water Scarcity Plan (źródło: www.sepa.org.uk/environment/water/water-scarcity).

Australia – członek OECD i jednocześnie kontynent doświadczający skutków susz – opracował program „Woda dla przyszłości” (ang. Water for the Future Programme). Plan opracowany w perspektywie dwunastoletniej ustanawia ramy działania, mechanizmy finansowania (koszt programu około 14 mld dolarów australijskich) oraz potrzeby inwestycyjne jako działania adaptacyjne do zmian klimatu i pogłębiające się problemu niedostatku wody.

W Kanadzie opracowano m.in. „Program regionalnej współpracy na rzecz adaptacji do zmian klimatu” (ang. Regional Adaptation Collaboratives Climate Change Programme) obowiązujący w okresie trzyletnim z ustanowionym mechanizmem współfinansowania inwestycji (około 30 mln dolarów kanadyjskich), zgłaszanych przez zainteresowane strony, wspierających minimalizację ryzyka skutków zmian klimatycznych takich, jak zmniejszający się zasoby wód pitnych, coraz częściej występujących susz, powodzi, erozji gleb i abrazji.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, dalej jako: „PGW WP”, (Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej i regionalne zarządy gospodarki wodnej)	12	ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne	– realizacja działań i inwestycji przewidzianych w PPNW, – współpraca z innymi grupami odbiorców w celu koordynacji realizowanych zadań;
Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej	1	ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne	– koordynacja wdrażania PPNW, – przeprowadzenie oceny postępu i skuteczności podejmowanych w Programie działań;
minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi oraz jednostki jemu podległe i nadzorowane :	1	ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne	– realizacja działań przewidzianych w PPNW, – ograniczenie ryzyka wystąpienia

– Centrum Doradztwa Rolniczego, – ośrodki doradztwa rolniczego.	17		niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie;
minister właściwy do spraw klimatu i środowiska oraz jednostki jemu podległe i nadzorowane: – Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, – regionalne dyrekcje lasów państwowych, nadleśnictwa.	1 447	ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672)	– realizacja działań przewidzianych w PPNW, – ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie, zmniejszenie strat pożarowych;
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, dalej jako „KOWR”, oddziały terenowe KOWR	10	ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 481, z późn. zm.)	– realizacja działań przewidzianych w PPNW;
spółki wodne	2492	brak	– realizacja działań przewidzianych w PPNW, – ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie;
gminy, powiaty	2857	ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	– Wszystkie gminy i powiaty w Polsce w zakresie ograniczenia ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań proponowanych w Programie; – 199 gmin w zakresie realizacji działań przewidzianych w PPNW;
parki narodowe	23	ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916)	– realizacja działań przewidzianych w PPNW;
elektrownie ciepłe opalane węglem brunatnym		brak	– realizacja działań przewidzianych w PPNW;
województwie	16	brak	– realizacja działań przewidzianych w PPNW, – ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie;
marszałkowie województw	16	brak	– Realizacja działań przewidzianych w PPNW; – ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie.
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	1	brak	– przewidywalne zmniejszenie obsługi i liczby wniosków o pomoc finansowa dla gospodarstw, które poniosły straty spowodowane klęskami żywiołowymi;

minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego	1	brak	– ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie;
minister właściwy do spraw wewnętrznych	1	brak	– ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie;
minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	1	brak	– realizacja działań przewidzianych w PPNW, – ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie;
Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna	1	brak	– ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie oraz działań ustawowych w zakresie osłony hydrologicznej i meteorologicznej społeczeństwa, środowiska, dziedzictwa kulturowego, gospodarki i rozpoznawania zagrożeń niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze lub hydrosferze, a także na potrzeby rozpoznania i kształtowania oraz ochrony zasobów wodnych kraju;
Państwowa służba hydrogeologiczna	1	brak	– ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie;
Rządowe Centrum Bezpieczeństwa	1	ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261, z późn. zm.) ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897)	– informowanie o ryzyku i zagrożeniu wystąpienia suszy i niedoboru wody oraz ich skutków;
zakłady ubezpieczeń funkcjonujące w obszarze ubezpieczeń upraw na podstawie umów podpisanych z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi	18	brak	– uwzględnienie zwiększonej retencji w obniżeniu kosztów ubezpieczenia, – propagowanie części działań katalogowych jako prewencja ubezpieczeniowa w odniesieniu do umów obejmujących suszę;
mieszkańcy terenów dotkniętych problemem niedoboru wody: – właściciele gruntów rolnych i leśnych, – pracujący w rolnictwie, – właściciele nieruchomości, – indywidulani	38,15	Główny Urząd Statystyczny (stan na wrzesień 2021 r.).	– realizacja działań przewidzianych w PPNW, – ograniczenie ryzyka wystąpienia niedoboru wody poprzez realizację działań zawartych w Programie;

użytkownicy wód, użytkownicy gruntów leśnych, rolnicy, właściciele urządzeń melioracyjnych.			
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	17	ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.)	– realizacja działań przewidzianych w PPNW, – źródło finansowania i potencjalne źródło współfinansowania części działań opisanych w projekcie Programu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

PPNW jako dokument strategiczny z zakresu gospodarki wodnej wyznaczający ramy prowadzenia działań ukierunkowanych na wzrost retencji podlega procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikającej z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.), dalej jako: „ustawa o informacji o środowisku”. Na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy o informacji o środowisku, Minister Infrastruktury podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu Programu przeciwdziałania niedoborowi wody. Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy o informacji o środowisku konsultacjom społecznym podlegał projekt PPNW wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Konsultacje projektu prognozy i PPNW miały charakter otwarty, co oznaczało, że każdy mógł wziąć w nich udział oraz zgłosić uwagi i wnioski. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość zapoznania się z dokumentacją oraz składania stosownych uwag i wniosków do Ministra Infrastruktury, w terminie od 5 lipca 2021 r. do 26 lipca 2021 r.:

- 1) drogą elektroniczną, na adres retencja@mi.gov.pl lub retencja.konsultacje@wide-vision.pl, używając formularzy zgłaszania uwag lub za pośrednictwem formularza on-line umieszczonego na stronie www.wide-vision.pl/retencja;
- 2) drogą pocztową, na podany adres Ministerstwa Infrastruktury z dopiskiem „konsultacje społeczne PPNW”; w przypadku uwag i wniosków zgłaszanych tą drogą, termin został uznany za dochowany, jeżeli uwagi i wnioski dotarły do organu (Ministerstwa Infrastruktury) do dnia 26 lipca 2021 r.;
- 3) osobiście, w formie pisemnej lub ustnie do protokołu w miejscu wyłożenia projektu dokumentu, tj. w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury.

Uczestnicy konsultacji społecznych do projektu prognozy i PPNW mieli możliwość wskazania w formularzu do zgłaszania uwag i wniosków części dokumentu, do którego odnosi się uwaga. W ramach konsultacji społecznych zaplanowane zostały dwa spotkania w formule on-line, podczas których eksperci zaprezentowali wyniki prac nad projektem PPNW. Pierwsze spotkanie konsultacyjne odbyło się w dniu 16 lipca 2021 r., natomiast drugie w dniu 21 lipca 2021 r. W sumie w spotkaniach konsultacyjnych projektu PPNW, w formule on – line, wzięło udział 470 osób. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, dalej jako: „JST”, PGW WP, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, dalej jako: „PGL LP”, instytutów naukowo-badawczych a także stowarzyszeń i fundacji.

W czasie trwania konsultacji społecznych projektu PPNW zostało złożonych łącznie 319 uwag i wniosków, z czego 59 zostało zgłoszonych podczas obydwu spotkań konsultacyjnych.

Wykonano także analizę zgłoszonych uwag pod względem zagadnień poruszonych w ich treści. Rozróżniono kategorie w odniesieniu do kluczowych kwestii poruszonych w dokumencie, jak również wyróżniono nowe zagadnienia poruszone przez uczestników konsultacji. W tematyce uwag zidentyfikowano zagadnienia związane z: zagospodarowaniem wód opadowych i roztopowych, melioracją, retencją naturalną, retencją sztuczną, pracami utrzymaniowymi, ochroną mokradel, zmianami klimatu, działaniami na obszarach z niedoborami wody, zmianami legislacyjnymi, szeroko pojętą edukacją w zakresie ochrony wód.

Spośród zgłoszonych uwag uwzględniono wszystkie uwagi o charakterze redakcyjnym. Około 30% uwag i wniosków stanowiły zapytania dot. potrzeby wyjaśnienia zapisów PPNW i prognozy, do których w załączniku 1 umieszczono stosowne wyjaśnienia. Nie uwzględniono uwag, które postulowały o wykreślenie któregoś z typów lub podtypów działań. Typy działań ujęte w dokumencie wynikają bowiem z przepisów uchwały nr 92 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030”. Program przeciwdziałania niedoborowi wody jest dokumentem kompleksowo określającym kierunki rozwoju retencji w Polsce zgodnie. Wiele uwag, które zgłosili uczestnicy konsultacji społecznych wykraczała poza zakres dokumentu, dotyczyła m.in. zmian legislacyjnych czy zmian zapisów innych dokumentów strategicznych i planistycznych, nie będących przedmiotem konsultacji społecznych. Tego typu uwagi również były wyjaśniane wraz ze wskazaniem odniesienia do

właściwych podmiotów, dokumentów czy też procedur, których zgłoszenie dotyczyło. Istotną częścią uwag stanowiły zgłoszenia nowych zadań inwestycyjnych. W tym przypadku zwrócono się do podmiotu zgłaszającego uwagę o informacje w zakresie inwestora oraz szczegółowe dane dotyczące inwestycji m.in. dokładnej lokalizacji, zakresie, celu, możliwej do uzyskania retencji. Po uzyskaniu ww. danych możliwe było wykonanie analizy pozwalającej na weryfikację zasadności umieszczenia inwestycji w PPNW.

Raport z konsultacji społecznych projektu PPNW znajduje się na stronie: <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/projekt-programu-przeciwdzialania-niedoborowi-wody-ppnw--na-lata-2021-2027-z-perspektywa-do-roku-2030---raport-z-konsultacji-spoecznych>.

Projekt uchwały będzie przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania z terminem 14 dni na zgłoszenie ewentualnych uwag. Projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury.

Dokument zostanie poddany **konsultacjom publicznym i opiniowaniu** z następującymi instytucjami:

1. Wojewodowie;
2. Marszałkowie województw;
3. Główny Inspektor Ochrony Środowiska;
4. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
5. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
6. Główny Inspektor Sanitarny;
7. Biurem Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców;
8. Fundacja WWF Polska
9. Fundacją Sendzimira;
10. Główny Inspektor Sanitarny;
11. Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych;
12. Instytutem na Rzecz Ekorozwoju;
13. Instytutem Ochrony Środowiska – Państwowym Instytutem Badawczym;
14. Instytutem Technologiczno-Przyrodniczym – Państwowym Instytutem Badawczym;
15. Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowym Instytutem Badawczym;
16. Koalicją Ratujmy Rzeki;
17. Komitetem Gospodarki Wodnej PAN;
18. Krajową Izbą Gospodarczą;
19. Krajową Radą Izb Rolniczych;
20. Krajowym Forum Spółek Wodnych;
21. Państwową Radą Ochrony Przyrody;
22. Państwową Radą Ochrony Środowiska;
23. Polskim Klubem Ekologicznym;
24. Polskim Stowarzyszeniem Rolnictwa Zrównoważonego „ASAP”;
25. Polskim Towarzystwem Rybackim;
26. Polskim Związkiem Wędkarskim;
27. Rada Główna Instytutów Badawczych
28. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa;
29. Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Żeglugi Śródlądowej i Dróg Wodnych „Rada Kapitanów Żeglugi Śródlądowej”;
30. Stowarzyszeniem Hydrogeologów Polskich z siedzibą w Sosnowcu;
31. Stowarzyszeniem Hydrologów Polskich;
32. Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych;
33. Stowarzyszeniem Pracownia na rzecz Wszystkich Istot;
34. Stowarzyszeniem Producentów Ryb Łososiowatych;
35. Stowarzyszeniem Urbanistów Polskich;
36. Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego, Wydziałem Budownictwa i Inżynierii Środowiska;
37. Towarzystwem Elektrowni Wodnych;
38. Towarzystwem Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych;
39. Towarzystwem Urbanistów Polskich;
40. Związkiem Gmin Wiejskich RP;
41. Związkiem Miast Polskich;
42. Związkiem Powiatów Polskich;
43. Związkiem Producentów Ryb.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych zostaną zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury.

Projekt uchwały nie będzie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców oraz reprezentatywne związki zawodowe.

Projekt uchwały będzie podlegał opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania

Przyjęcie PPNW nie będzie oddziaływało na sektor finansów publicznych. Koszty realizacji zadań inwestycyjnych zostaną poniesione w przypadku podjęcia decyzji o wykonaniu proponowanych działań.

Realizacja Programu nie przekłada się bezpośrednio na stronę dochodową sektora. Ze względu na charakter działań nie przewiduje się osiągnięcia bezpośredniego wpływu finansowego związanego z realizacją działań katalogowych. Efektem realizacji działań zaproponowanych w programie mogą być korzyści ekonomiczne dotyczące redukcji potencjalnych strat wynikających z niedoboru wody w rolnictwie i innych branżach oraz poprawie sytuacji ekonomicznej producentów (szczególnie producentów rolnych). Pozostałe korzyści obejmują takie czynniki jak: zmniejszenie strat pożarowych powstających w wyniku wysuszenia ściółki leśnej, spadek ilości posuszu powstającego w wyniku wystąpienia zjawiska suszy, redukcja strat w hodowli ryb czy też korzyści finansowe w zakresie zaopatrzenia w wodę. Ze względu jednak na złożoność działań i nieznajomość przyszłej sytuacji ekonomiczno-gospodarczej są one niemożliwe do przewidzenia.

Koszty związane z realizacją zadań zaproponowanych w Programie przeciwdziałania niedoborowi wody są szacunkiem nakładów inwestycyjnych.

Program przeciwdziałania niedoborowi wody zakłada realizację 727 inwestycji, w tym 94 obiektów retencjonujących wodę (zbiorniki) oraz 633 obiektów kształtujących retencję (budowli piętrzących, budowli regulacyjnych i innych), które zestawiono w załączniku nr 4 do PPNW (działanie 10 i 11 PPNW). Wstępnie oszacowano koszty realizacji inwestycji, należy jednak podkreślić, że nie dla wszystkich zaproponowanych inwestycji dokonano szacunkowego kosztu realizacji.

Szacowane nakłady inwestycyjne w latach 2022–2030 oraz w latach 2031–2040 na realizację obiektów retencjonujących wodę oraz na realizację innych działań inwestycyjnych służących poprawie retencji wód (w tys. zł brutto) zaproponowanych w PPNW zostały ujęte w poniższej tabeli:

Rok	Szacowane nakłady inwestycyjne
2022	753 044,88
2023	1 751 476,21
2024	2 684 552,82
2025	2 883 482,34
2026	3 281 325,59
2027	2 562 769,96
2028	1 545 304,04

2029	1 889 935,47
2030	1 849 730,99
Razem 2022-2030	19 201 622,3
Razem 2031-2040	9 711 000,00

Ponadto w PPNW zaproponowano jeszcze 12 działań, których realizacja przyczyni się do zwiększenia wartości retencji na terenie Polski. Łączna wartość szacunkowa tych działań wynosi 10 870,56 mln. zł (nie dla wszystkich działań dokonano szacunków).

Szacunkowe koszty realizacji zaproponowanych działań zestawiono w poniższej tabeli:

Lp. zgodnie z nr działania w PPNW	Typ działania	Podtyp działania	Szacowany koszt (mln zł)
1	Renaturyzacja ekosystemów mokradłowych.	Zwiększanie retencji mokradłowej poprzez odtwarzanie obszarów mokradłowych.	1 299,58
2	Renaturyzacja rzek.	Realizacja działań z zakresu renaturyzacji rzek.	66,18
3	Realizacja i odtwarzanie obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach leśnych.	Budowa zbiorników małej retencji w lasach.	295,45
		Budowa pozostałych obiektów hydrotechnicznych w lasach z wyłączeniem zbiorników małej retencji.	
5	Realizacja i odtwarzanie obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach rolniczych.	Wspieranie mikroretencji poprzez tworzenie przydomowych zbiorników wodnych.	700,00
		Ochrona obszarów okresowo zalewanych.	33,80
		Gospodarowanie rolnicze na obszarach podmokłych.	116,82
		Ochrona istniejących obiektów mikroretencji.	b.d.
		Wspieranie mikroretencji poprzez tworzenie zbiorników śródpolnych.	1 333,98
8	Realizacja nowych oraz przebudowa istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji nawadniająco-odwadniających.	Przebudowa systemów melioracyjnych	6 603,78

	Realizacja nowych oraz przebudowa istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji nawadniająco-odwadniających.	Budowa systemów melioracyjnych nawadniających	420,97
--	--	---	--------

Potencjalnym źródłem finansowania zaproponowanych w Programie działań będą: środki własne PGW WP, budżet państwa, środki własne gmin oraz środki ze źródeł zewnętrznych: NFOŚiGW, WFOŚiGW, pochodzące z budżetu UE (m.in. z Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027, Planu strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2023–2027, RPO) oraz ewentualnie środki z pożyczek i kredytów lub innych form wsparcia realizacji inwestycji i działań, udzielonych przez Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy.

Potencjalne źródła finansowania zaproponowanych w PPNW typów działań prezentuje poniższa tabela.

Lp. zgodnie z nr działania w PPNW	Typ działania	Podtyp działania	Potencjalne źródło finansowania/ujęcie w ramach dokumentu strategicznego
1	Renaturyzacja ekosystemów mokradłowych	Zwiększanie retencji mokradłowej poprzez odtwarzanie obszarów mokradłowych.	– Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-Priorytet I, Fundusz FS, Cel szczegółowy 2.7, Kod: 78 - Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000, – Plan strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 Interwencja I 8.1.Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000 Interwencja I 8.2. Nazwa interwencji Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000.
5	Realizacja i odtwarzanie obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach rolniczych.	Ochrona obszarów okresowo zalewanych. Gospodarowanie rolnicze na obszarach podmokłych. Ochrona istniejących obiektów mikroretencji Wspieranie mikroretencji poprzez tworzenie zbiorników śródpolnych.	Plan strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 Interwencja: Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych.

	6	Promowanie i wdrażanie zabiegów agrotechnicznych zwiększających retencję glebową.	Zwiększanie warstwy próchniczej.	Plan strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej 2023–2027 Interwencja: I 4.5 Zróżnicowana struktura upraw Interwencja: I 4.8 Uproszczone systemy uprawy Interwencja: I 4.9 Zagospodarowanie resztek poźniwnych w formie mulczu (matowania).
	8.1	Realizacja nowych oraz przebudowa istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji nawadniająco-odwadniających.	Przebudowa systemów melioracyjnych.	Krajowy plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności Komponent B3.3.1. Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich.
	8.2	Realizacja nowych oraz przebudowa istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji nawadniająco-odwadniających.	Budowa systemów melioracyjnych nawadniających.	Krajowy plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności Komponent B3.3.1. Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich.
	9	Tworzenie i odtwarzanie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i przywodnych.	Tworzenie i odtwarzanie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i przywodnych.	Plan strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 Interwencja: I 4.10 Utrzymanie zadrzewień śródpolnych Interwencja: I 4.11 Utrzymanie systemów rolno-leśnych Interwencja: I 4.13 Przeznaczenie 10% powierzchni UR w gospodarstwie na obszary nieprodukcyjne Interwencja: I 10.12. Tworzenie zadrzewień śródpolnych Interwencja: I 10.13. Zakładanie systemów rolno-leśnych.
	13	Rekultywacja wyrobisk pogórnicych w celu wykorzystania jako wielofunkcyjne zbiorniki retencyjne.	Rekultywacja wyrobisk pogórnicych w celu wykorzystania jako wielofunkcyjne zbiorniki retencyjne.	Krajowy plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności Komponent B3.2.1. Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego

	14	Realizacja MPA oraz inne działania mające na celu zwiększenie retencji w miastach (m.in. błękitno-zielona infrastruktura, retencja wód opadowych i zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnej).	Zwiększanie retencji miejskiej poprzez błękitno-zieloną infrastrukturę.	<p>– Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 Nr Priorytetu I, Fundusz FS, Cel szczegółowy 2.4, Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego Nr priorytetu II, Fundusz EFRR, Cel szczegółowy 2.4, Kod: 60 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), – Polski Ład: Program: Koniec z betonem w centrach Program: „Zielony” budżet obywatelski, – Krajowy Program Odbudowy i Zwiększania Odporności Komponent B3.4.1. Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przyjęcie PPNW nie generuje bezpośrednich skutków finansowych. Program przedstawia proponowane działania nie tylko dla jednostek realizujących działania z budżetu państwa. Wskazanie działań lub konkretnych inwestycji w Programie nie przesądza ostatecznie o ich kosztach, które mogą być oszacowane dopiero na etapie operacyjnym przygotowania inwestycji i działań.</p> <p>Szacunków planowanych kosztów działań inwestycyjnych dokonano na podstawie danych PGW WP według stanu na rok 2020 oraz jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie inwestycji ujętych w załączniku nr 4 do Programu. Ze względu na to, iż w zestawieniu podane są wyłącznie rok rozpoczęcia i zakończenia inwestycji, do kalkulacji przyjęto szacunkowe rozliczenie całkowitego kosztu inwestycji na podstawie zakładanego rozkładu kosztów w czasie.</p> <p>W zakresie pozostałych 12 proponowanych działań do szacunków kosztów przyjęto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w zakresie renaturyzacji obszarów mokradłowych: średni koszt renaturyzacji mokradeł za Biedroń I, 2020, Renaturyzacja wód. Podręcznik dobrych praktyk renaturyzacji wód powierzchniowych; • w zakresie renaturyzacji rzek – koszty zgodnie z KPRWP; • w zakresie realizacji i odtwarzania obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach leśnych - dane PGL LP, w zakresie realizacji i odtwarzania obiektów małej retencji na terenach rolniczych: dane NFOŚiGW, szacowane koszty zabiegów, koniecznych do wykonania na obszarze objętym działaniem, szacunkowe wartości poniesionych strat w plonach, szacunkowa wyceny dostarczanych usług ekosystemowych w wyniku poprawy wartości ekologicznych obszaru, dane GUS w zakresie wielkości produkcji rolniczej na ha użytków rolniczych, wartości 			

	<p>produkcji uzyskiwanej w wyniku prowadzonej działalności rolniczej,</p> <ul style="list-style-type: none"> w zakresie realizacji nowych oraz przebudowy istniejących systemów melioracyjnych – dane z „Programu rozwoju melioracji wodnych w perspektywie średnio- i długoterminowej” dla poszczególnych województw, pod redakcją naukową prof. Edmunda Kacy oraz Planów gospodarowania wodami. <p>Program przeciwdziałania niedoborowi wody został opracowany na okres 5 lat. Okres obowiązywania Programu obejmuje lata 2022-2027 z perspektywą do roku 2030.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt uchwały nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw. Pośrednio projekt może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw (ze względu na poprawę dostępności zasobów wodnych oraz stworzenie nowych miejsc pracy przy realizacji działań wskazanych w PPNW).						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt uchwały nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Pośrednio projekt może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (ze względu na poprawę dostępności zasobów wodnych oraz stworzenie nowych miejsc pracy przy realizacji działań wskazanych w PPNW).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt uchwały nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie rodziny, obywateli oraz gospodarstw domowych. Pośrednio projekt może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie rodziny, obywateli oraz gospodarstw domowych (ze względu na poprawę dostępności zasobów wodnych).						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projekt uchwały nie będzie miał bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Pośrednio projekt może mieć pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. W kalkulacji przyjęto założenia, iż pośredni wpływ na gospodarkę będzie mierzony korzyściami, czyli szacunkowymi stratami, których w przyszłości – dzięki planowanym działaniom służącym przeciwdziałaniu niedoborowi wody – można uniknąć lub je obniżyć. W poniższej tabeli zestawiono oszacowane maksymalne uniknięte straty dla poszczególnych sektorów gospodarki:

Wyszczególnienie	Korzyści ekonomiczne wynikające z wprowadzenia PPNW w okresie 10-letnim (mln zł)
Maksymalne uniknięte straty – ludność	781
Maksymalne uniknięte straty w przemyśle i energetyce	16 247
Maksymalne uniknięte straty w rolnictwie	30 056
Maksymalne uniknięte straty w leśnictwie	23
Maksymalne uniknięte straty w rybołówstwie	89
Razem pozostałe korzyści ekonomiczne	47 196

Sektor rolniczy jest zaliczany do sektorów najbardziej narażonych na niedobór wody. W związku ze specyfiką tej branży (wiele gospodarstw rodzinnych), straty w tym sektorze przekładają się na dochód gospodarstw domowych. Sektor ten generuje ponadto wydatki po stronie środków publicznych z tytułu wypłacanych odszkodowań.

Uzupełnienie analizy ilościowej stanowi analiza jakościowa, która przedstawia w opisowy sposób korzyści i koszty wynikające z zaproponowanych w Programie przeciwdziałania niedoborowi wody działań, a które nie zostały poddane ocenie ilościowej.

Do zidentyfikowanych korzyści i kosztów wynikających z realizacji działań programu można zaliczyć:

Nazwa działania	Zidentyfikowane korzyści i uzasadnienie	Zidentyfikowane koszty i uzasadnienie
<p>Działanie typ 1 renaturyzacja ekosystemów mokradłowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost potencjału rozwoju społeczno-gospodarczego, szczególnie na terenach turystycznych oraz o wysokich walorach przyrodniczych – ze względu na rosnące znaczenie ekoturystyki oraz turystyki przyrodniczej, - odtworzenie potencjału retencyjnego i przyrodniczego ekosystemów, - uruchomienie procesów regeneracyjnych odbudowy naturalnych struktur, - wzrost powierzchni siedlisk hydrogenicnych, - wzrost retencji wody (skuteczniejszy od retencji zbiornikowej); 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty budowy obiektów hydrotechnicznych, - koszty utrzymania obiektów hydrotechnicznych, - koszty wykupu gruntów mokradeł zlokalizowanych na gruntach prywatnych;
<p>Działanie typ 2 renaturyzacja rzek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost retencji korytovej i glebowej, dzięki spowolnieniu odpływu wody (wskutek zwiększenia szorstkości koryt cieków), - poprawa walorów krajobrazowych, - pozytywne skutki dla turystyki, - wykorzystanie naturalnych właściwości samooczyszczania się wód, co może skutkować wzrostem jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty ew. likwidacji urządzeń wodnych w celu przywrócenia naturalnego charakteru cieków;
<p>Działanie typ 3 realizacja i odtwarzanie obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach leśnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spowolnienie odpływu wód (korzystny wpływ na stan ekosystemów) - spadek zagrożenia pożarowego, - wzrost produktywności w leśnictwie; 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty budowy obiektów hydrotechnicznych (np. zastawek na ciekach na obszarach leśnych), - koszty utrzymania obiektów hydrotechnicznych;
<p>Działanie typ 4 zalesianie, zadrzewianie oraz przebudowa drzewostanów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spowolnienie odpływu wód i zwiększenie powierzchni obszarów zielonych, 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty nasadzeń;

		<ul style="list-style-type: none"> - trwale korzystne zmiany krajobrazowe; 	
	<p>Działanie typ 5 realizacja i odtwarzanie obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach rolniczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie strat i wzrost produktywności w rolnictwie, - korzystne zmiany krajobrazowe na skutek tworzenia oczek wodnych, - wzrost bioróżnorodności; 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty zakupu, montażu, budowy i uruchomienia instalacji pozwalających na zbieranie, retencjonowanie i wykorzystywanie wód opadowych oraz roztopowych, - koszty utrzymania instalacji pozwalających na zbieranie, retencjonowanie i wykorzystywanie wód opadowych oraz roztopowych, - koszty utraconego dochodu z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej;
	<p>Działanie typ 6 promowanie i wdrażanie zabiegów agrotechnicznych zwiększających retencję glebową</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości działań rolników w odniesieniu do kwestii ilościowych i jakościowych zasobów wodnych, - wzrost wiedzy rolników w zakresie prowadzenia zabiegów agrotechnicznych w sposób minimalizujący ingerencję w strukturę gleby i jej erozję (np. systemy bezorkowe, uprawa pasmowa), - ochrona obszarów okresowo zalewanych poprzez zaprzestanie rozbiórki tam bobrowych, zmianę sposobu uprawy na tzw. rolnictwo bagienne, - zmniejszenie konsumpcji wody w rolnictwie, - obniżenie strat w rolnictwie, - redukcja odszkodowań za straty spowodowane suszą (ubezpieczeniowe oraz z budżetu państwa), - ograniczenie napięć między rolnikami a jednostkami administracji publicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty realizacji programów edukacyjno-promocyjnych, - koszty szkoleń organizowanych dla rolników;
	<p>Działanie typ 7 realizacja i odtwarzanie stawów hodowlanych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost produktywności w rybołówstwie, - wzrost retencji, - wzrost bioróżnorodności i polepszenie bilansu wody w środowisku, - ograniczenie spływu wód poprzez zatrzymanie wody 	<ul style="list-style-type: none"> - niekorzystny efekt parowania w okresie suszy, - pobór dużej ilości wody w celu napełniania stawów, - niekorzystny wpływ na jakość wód, - możliwość wprowadzania do wód substancji

		<ul style="list-style-type: none"> - w celu napełniania stawów, - zmniejszenie odpływu wód powierzchniowych i łagodzenie negatywnych skutków niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, - kształtowanie pozytywnych lokalnych stosunków wodnych poprzez stabilizację poziomu wód gruntowych i zwiększenie uwilgotnienia gleb obszarów sąsiadujących ze stawami, - pozytywne oddziaływanie na obieg wody na obszarach rolnych oraz na racjonalne i efektywniejsze wykorzystanie zasobów wodnych, przez co stawy stanowią korzyść dla produkcji rolniczej, - poprawa walorów krajobrazowych, mikroklimatu oraz przyczynianie się do ochrony środowiska przyrodniczego; 	<p>zanieczyszczających (biogenów, hormonów, antybiotyków);</p>
	<p>Działanie typ 8 realizacja nowych oraz przebudowa istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji nawadniająco-odwadniających</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana bilansu zasobów wodnych w środowiskach lokalnych, - wzrost hydrologicznego potencjału retencyjnego; 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty przebudowy systemów melioracji (w celu zmiany funkcji z odwadniającej na odwadniająco-nawadniającą), - koszty budowy nowych systemów melioracji nawadniająco-odwadniających;
	<p>Działanie typ 9 tworzenie i odtwarzanie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i przywodnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spowolnienie odpływu wód i zwiększenie obszarów zielonych, - trwałe korzystne zmiany krajobrazowe, - zmniejszenie erozji wskutek zmniejszenia prędkości wiatru, - wzrost bioróżnorodności; 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty utraconego dochodu z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, - koszty działań związanych z utrzymaniem elementów krajobrazu, - koszty związane ze świadczeniem usług ekosystemowych przez tworzone struktury krajobrazowe;
	<p>Działanie typ 10 realizacja obiektów retencjonujących wodę (Realizacja działań zawartych m.in. w Wykazie inwestycji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, realizowanych lub</p>	<ul style="list-style-type: none"> - działanie zostało poddane ocenie ilościowej; 	<ul style="list-style-type: none"> - działanie zostało poddane ocenie ilościowej;

	<p>planowanych do realizacji, służących poprawie retencji wód, stanowiących załącznik nr 1 do Założeń, oraz w zgłoszeniach marszałków województw oraz wojewodów, stanowiących załącznik nr 2 do Założeń)</p>		
	<p>Działanie typ 11 realizacja innych działań służących poprawie retencji wód przewidzianych w planach inwestycyjnych PGW WP, PZRP, aPGW, aPWŚK, PPSS, planach utrzymania wód (realizacja działań zawartych m.in. w Wykazie inwestycji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, realizowanych bądź planowanych do realizacji, służących poprawie retencji wód, stanowiących załącznik nr 1 do Założeń, oraz w zgłoszeniach marszałków województw oraz wojewodów, stanowiących załącznik nr 2 do Założeń)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - działanie zostało poddane ocenie ilościowej; 	<ul style="list-style-type: none"> - działanie zostało poddane ocenie ilościowej;
	<p>Działanie typ 12 przekształcanie wybranych suchych zbiorników przeciwpowodziowych w zbiorniki retencyjne wielofunkcyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bezpośrednie oddziaływanie na tereny przyległe, - poprawa walorów krajobrazowych, - możliwość wykorzystania jako terenów rekreacyjnych, - potencjalny wzrost turystyki; 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty opracowań środowiskowych i technicznych, - koszty realizacji działań przekształceniowych;
	<p>Działanie typ 13 rekultywacja wyrobisk pogórnicych w celu wykorzystania jako zbiorniki retencyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potencjalne korzyści przywrócenia warunków hydrogeologicznych zbliżonych do naturalnych, - zatrzymanie procesu degradacji gruntów, - poprawa walorów krajobrazowych, - możliwość wykorzystania jako terenów rekreacyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty związane z koniecznością każdorazowej analizy możliwości zastosowania takiego sposobu rekultywacji (uwzględnienia ew. negatywnego wpływu na środowisko), - koszty podejmowania działań rekultywacyjnych, - koszty nadzoru eksperckiego podejmowanych działań rekultywacyjnych;
	<p>Działanie typ 14 realizacja MPA oraz inne działania mające na celu zwiększenie retencji w</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost dostępności do tzw. zielonej i błękitnej infrastruktury dla mieszkańców miast, 	<ul style="list-style-type: none"> - koszty realizacji projektów zielonej i błękitnej infrastruktury (łącznie z projektem,

	miastach (m.in. błękitno-zielona infrastruktura, retencja wód opadowych i zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnej).	<ul style="list-style-type: none"> - spowolnienie odpływu wód i zwiększenie obszarów zielonych w terenach miejskich i zurbanizowanych, - wzrost świadomości społecznej problemu zmniejszających się zasobów wód i potrzeby ich retencjonowania w różnych formach, - przywracanie naturalnego wyglądu krajobrazu (zmiana powierzchni nieprzepuszczalnej na przepuszczalną, zakładanie ogrodów deszczowych itp.), - zmniejszenie ryzyka powodziowego, w szczególności redukcja ryzyka tzw. powodzi błyskawicznych na terenach zurbanizowanych. 	opracowaniami środowiskowymi), - koszty uzyskanych usług ekosystemowych zrealizowanych działań (jako system zachęt do podejmowania realizacji działań).
--	--	--	--

Niemożliwe jest określenie całkowitego kosztu PPNW ponieważ Program nie rodzi zobowiązań do realizacji działań w nim zawartych a jedynie wskazuje potencjalnym inwestorom (nie tylko realizującym działania z budżetu państwa) możliwość realizacji inwestycji. Zakres i intensywność wykonania działań zależeć będzie m.in. od zaangażowania podmiotów – potencjalnych inwestorów. Podejmowane działania będą z jednej strony miały pozytywny wymiar lokalny, ale z drugiej strony będą również generowały koszty. Jednak ze względu na brak możliwości oceny ile takich przedsięwzięć będzie zrealizowanych nie jest możliwe pełne ujęcie tego zagadnienia w ocenie liczbowej.

Równie ważnym elementem są planowane w Programie działania edukacyjne, informacyjne lub promocyjne dotyczące tematyki gospodarki wodnej. W programie wyodrębniono 464 propozycje działań edukacyjno-informacyjnych zaproponowanych przez 169 instytucji. Obejmują one zarówno różne grupy interesariuszy, jak również i szeroki zakres: od edukacji dzieci i młodzieży na wszystkich etapach kształcenia po szkolenia dla rolników. Rozpowszechnianie wiedzy na temat gospodarki wodnej, w tym przeciwdziałaniu niedoborowi wody przyczyni się do budowania społecznej świadomości w omawianym temacie oraz zapewni w przyszłości podejmowanie coraz intensywniejszych działań na rzecz ochrony zasobów wód przez różne grupy społeczne.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: nie dotyczy	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: nie dotyczy
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronicznej.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

W wyniku przyjęcia projektowanej uchwały Rady Ministrów możliwe będzie wdrożenie postanowień Programu

przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030.

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt uchwały może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, szczególnie w ujęciu lokalnym. Wdrożenie działań zawartych w PPNW wywoła popyt na pracę w regionach, w których będą realizowane (m.in. przez stworzenie nowych miejsc pracy przy realizacji działań wskazanych w Programie).

Jednocześnie realizacja PPNW pozwoli na ograniczenie negatywnego wpływu niedoborów wody na produkcję rolną i leśnictwo co pozwoli na zachowanie, a nawet wzrost miejsc pracy w rolnictwie, sektorze przetwórstwa produktów rolnych, sektorze hodowli ryb (stawy rybne), czy sektorze turystyki (rekreacja związana ze zbiornikami wodnymi i lasami).

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia
 mienie państwowe
 inne: gospodarka wodna

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Przewiduje się, że projekt uchwały będzie miał wpływ na środowisko naturalne oraz sektor gospodarki wodnej, sytuację i rozwój regionalny, zdrowie oraz gospodarkę (rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, energetyka i przemysł, gospodarka komunalna i zaopatrzenie w wodę).

Informacje na ten temat przedstawia prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu przeciwdziałania niedoborowi wody, w której określono potencjalny wpływ na środowisko w przypadku realizacji PPNW.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście w życie uchwały ma nastąpić z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Ogłoszenie uchwały zaplanowano na III kwartał 2022 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Monitorowanie pośrednich efektów projektu, czyli realizacji działań określonych w Programie przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027, będzie odbywać się okresowo w rocznych odstępach czasu. Podstawowym instrumentem będzie przygotowywanie raportów rocznych obrazujących postępy prac w zakresie zadań określonych w Programie oraz raportu końcowego. Miarą postępu wdrażania postanowień PPNW będą wskaźniki, pokazujące w jaki sposób wdrażane są działania, wskaźniki te uwzględniają stopień wdrażania działań w odniesieniu do założonych parametrów. Nie wszystkie działania zaplanowane w PPNW były możliwe do zwymiarowania. Dla każdego ze zwymiarowanych w PPNW działań przyjęto indywidualnie dobrany wskaźnik, określający zmianę w stosunku poprzedniego okresu oceny postępu. Każde z działań ma dobrane indywidualne mierniki postępu i mierniki skuteczności, dostosowane do specyfiki, zakresu oraz skali danego działania. Z uwagi na fakt, iż w przypadku retencji dla działań innych niż inwestycyjne, oszacowane wartości referencyjnej i następnie retencji faktycznej osiągniętej na skutek realizacji działań, ma charakter szacunkowy, dobrano inne wartości odniesienia dla działań, które są lepsze do zwymiarowania (np.: powierzchnia czy też liczba obiektów). Dla poszczególnych działań opracowano następujące mierniki:

- 1) renaturyzacja ekosystemów mokradłowych – zwiększanie retencji mokradłowej poprzez odtwarzanie obszarów mokradłowych – powierzchnia zrehabilitowanego mokradła w danym roku [km²];
- 2) renaturyzacja rzek – realizacja działań z zakresu renaturyzacji rzek – liczba jednolitych części wód powierzchniowych zrenaturyzowanych [szt.];
- 3) realizacja i odtwarzanie obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach leśnych – budowa zbiorników małej retencji w lasach, budowa pozostałych obiektów hydrotechnicznych w lasach z wyłączeniem – zbiorników małej retencji (liczba wybudowanych obiektów [szt.];
- 4) promowanie i wdrażanie zabiegów agrotechnicznych zwiększających retencję glebową – zwiększanie warstwy próchnicznej – powierzchnia objęta działaniem [km²];
- 5) realizacja nowych oraz przebudowa istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji nawadniająco-odwadniających – powierzchnia, na której odbudowano lub przebudowano melioracje;
- 6) realizacja nowych oraz przebudowa istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji

nawadniająco-odwadniającego – budowa systemów melioracyjnych nawadniających – liczba jednolitych części wód powierzchniowych objętych działaniem [szt.];

- 7) realizacja obiektów retencjonujących wodę (Realizacja działań zawartych m.in. w Wykazie inwestycji PGW WP, realizowanych lub planowanych do realizacji, służących poprawie retencji wód, stanowiących załącznik nr 1 do Założeń, oraz w zgłoszeniach marszałków województw oraz wojewodów, stanowiących załącznik nr 2 do Założeń) – budowa obiektów retencjonujących wodę – liczba wybudowanych obiektów [szt.];
- 8) realizacja obiektów retencjonujących wodę (Realizacja działań zawartych m.in. w Wykazie inwestycji PGW WP, realizowanych lub planowanych do realizacji, służących poprawie retencji wód, stanowiących załącznik nr 1 do Założeń, oraz w zgłoszeniach marszałków województw oraz wojewodów, stanowiących załącznik nr 2 do Założeń – budowa obiektów retencjonujących wodę – wielkość uzyskanej retencji [km³];
- 9) realizacja innych działań służących poprawie retencji wód przewidzianych w planach inwestycyjnych PGW WP, planów zarządzania ryzykiem powodziowym i ich aktualizacji, aktualizacji Planów gospodarowania wodami, aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju, Planu przeciwdziałania skutkom suszy, planach utrzymania wód (realizacja działań zawartych m.in. w Wykazie inwestycji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, realizowanych bądź planowanych do realizacji, służących poprawie retencji wód, stanowiących załącznik nr 1 do Założeń, oraz w zgłoszeniach marszałków województw oraz wojewodów, stanowiących załącznik nr 2 do Założeń - Liczba wybudowanych obiektów [szt.];
- 10) Realizacja innych działań służących poprawie retencji wód przewidzianych w planach inwestycyjnych PGW WP, planów zarządzania ryzykiem powodziowym i ich aktualizacji, aktualizacji Planów gospodarowania wodami, aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju, Planu przeciwdziałania skutkom suszy, planach utrzymania wód (realizacja działań zawartych m.in. w Wykazie inwestycji PGW WP, realizowanych bądź planowanych do realizacji, służących poprawie retencji wód, stanowiących załącznik nr 1 do Założeń, oraz w zgłoszeniach marszałków województw oraz wojewodów, stanowiących załącznik nr 2 do Założeń - Wielkość uzyskanej retencji [km³];
- 11) Przekształcanie wybranych suchych zbiorników przeciwpowodziowych w zbiorniki retencyjne wielofunkcyjne – Czy działanie zrealizowano? [tak/nie];
- 12) Rekultywacja wyrobisk pogórnich w celu wykorzystania jako wielofunkcyjne zbiorniki retencyjne – Czy działanie zrealizowano? [tak/nie].

Po zakończeniu Programu przeprowadzona zostanie ewaluacja końcowa.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

brak